

culis per extrema corporis repentibus sanguinem refluere non permittentes, & quæ his similia plurima addi possent sanguinem sistentia, cujus solius quietis ratione nulla affectione cordis virium imbecillitas orietur. Sed hæc ulterius non urgeamus, cum semper vulgares Medici tueri se possint asserendo, nomine imbecillitatis virium, quam morbis Cordis annumerant, intelligendam esse illam imbecillitatem, quæ provenit à Corde primariò affecto: inde tamen non evadunt, cur nempe hæc virium imbecillitas non sit habendus aliquis morbus ex iis, qui ab Eclysi usque ad Asphyxiam continentur, vel saltem non sit primum genus eorum omnium, atque supra Eclysim ponendum, ita ut etiam Eclysis cum cæteris sit species ejus. Nos itaque hæc pauca seorsim de imbecillitate virium notavimus memoriæ gratia ad morem Medicorum, cum cæteroquin morbis superioribus annumerari debeat, & nihil habeat ab iis diversum præter causas levius operantes: Medici autem necessitatem hujus morbi potius excogitasse videantur, ut suum peculiarem morbum in diminutione, & læsione actionibus etiam vitalibus tribuerent, quam quia re ipsa detur saltem eo modo genitus, quo ab ipsis fingitur, per læsionem scilicet caloris insiti, & spirituum influentium, ut patet ex Anatomicis, & circuitu sanguinis. De hac igitur satis.

PALPITATIO CORDIS.

Sive Παλμὸς Græcis.

Palpitationem cordis cum diversis diversimodè definiant, prout unusquisque existimat, hanc vel illam esse causam efficientem ejus, alii distinguunt à tremore, alii nihil aliud esse quam tremorem asserunt: omnes tamen in eo conveniunt, quod palpitatio cordis sit motus concussivus vehemens ejusdem, ita ut manu superimposita pectori, nempe sterno, ipsa se impelli validè, & pectus extrorsùm trudi sentiat, imò verò etiam sonus ab appulsu cordis ad pectus admota proprius aure percipiatur, vel insuper, quod Forestus affirmat, auditum etiam sonum ejus in quodam juvene, qui cordis palpitationem incidit ex vulnere, à transeuntibus per viam, si fenestræ aurem admovebant, vel etiam, quod Fernelius, costæ vel luxentur, vel diffringantur ab ejusdem appellantis cordis impetu, qua super re illud certum, repertas in aliquibus ex vehementi ecstasi in palpitationem cordis incidere solitis duas in sinistro latere mendosas costas à cartilaginibus suis abruptas, cor amplum, & arteriam, quæ ducit in pulmonem, duplo ampliolem naturali. Addunt insuper, cum hoc motu concussivo valido conjunctam esse quamlibet differentiam pulsus, ita ut esse possit, & sit rarus,

Yyy

frequens,

frequens, tardus, celer, magnus, parvus, validus, debilis, & cujuscunque inæqualitatis, intermittens, recurrens &c. Cum igitur pulsus motibus cordis respondeant, possit autem esse pulsus etiam rarus, patet palpitationem in tremore consistere non posse, cum tremor cordis, nempe frequens constrictio ejus frequentem pulsum debeat producere. Fieri tamen potest, ut adsit pulsus rarus, & frequentissimus cordis motus, quando scilicet ea est vel quantitas, vel acrimonia spirituum, ut in villos cordis influant, antequam sanguis in auriculas influxerit, vel in has, antequam sanguis universus naturaliter influxurus eas impleverit, ac tum dari poterit, ac debet, ut patet, motus concussivus validus, & frequens cordis cum raritate, & debilitate pulsus. Quia verò motus concussivus validus cordis proveniat oportet vel à stimulo ad cor, vel à causa cumulante spiritus pariter ad cor, ita ut facto simul impetu concussionem illam producant, vel à pressione cerebri, vel ab acrimonia spirituum, vel ab æstu sanguinis, & his similibus: hæc autem omnia abundè etiam ad hujus morbi intelligentiam exposita sunt in intermissione pulsus, ideò hic abstinemus ab ulteriori eorundem expositione, & solum indicamus, quam falsò asserant Medici communiter, quo tempore in palpitatione cordis percipitur appulsus cordis ad sternum, vel foris ejusdem, tum cor dilatari utris instar, cum re vera tum sit in sua contractione, & feriat pectus, eo quod supra suam basim assurgens cuspide ad costas pertingit. An verò vis contractionis esse possit tanta, ut sonum excitare valeat, etsi affirmare tutò non ausim, ita negare certò non possum; quantillus enim est motus, quo in jam jam morituris raucum illud cum anhelitu ad fauces sonans producit? Fortè appulsus cordis ad pulmones, dum palpitat, sonum illum producit, fortè ad ipsum sternum; quid enim prohibet? Similiter fieri etiam posse crediderim, ut costæ divellantur, luxentur, curventur. A continua equitatione femora, crura, fibulæ curva fiunt: tergus gibbosum etiam in adultis, si æquo diutiùs curvæ positioni assuescant: quid ni costæ, quæ præcipuè cartilaginibus affiguntur, sensim loco moveri possint, ac demùm curvari, luxari, diffingi? Profectò contractio Cordis etiam naturalis est satis valida: quid cum additur causa ipsam vividior faciens præter naturam? Adde his multo majorem facilitatem diffractionis pendentem à motu pectoris; fac enim cor incidere cum impetu ad costas, hoc est, easdem extrorsum trudere, cum contrario motu in expiratione feruntur introrsum: quam facile propter contrarios impetus simul vigentes divellentur costæ, ut dirumpantur cyathi per mutationem vocis in ipsos emissæ, vel campanæ per ictum lapidis, dum sonant, vel œnophori constantes ex vitro ad fundum crassiore, quod statim in subtile transeat, & intra ipsos agitato lapide: quæ omnia contingunt ob motus, qui eodem

tempore contrari
pora componunt
partes ad contactu
quæta divellatur
cum conjunctio
ne abundè p
vel sympathic

MO

Perip

Rigiditas, a
humida, h
rebetens, e
humidum, ut in pu
nes (præcipuè è ca
jushbet alius hu
mum à longa qu
crate: angina
& clamor simili
pressio mentruo

Risype
vel ve
prout
costas spirandi
tate erecti situs
Jaret. Nec lo
sunt: erecta cer
tuncleant, na
crebro exerunt

tempore contrarii fiunt in partibus ad contactum positis, ex quibus ea corpora componuntur, quibus contrariis eodem tempore motibus oportet, ut partes ad contactum positæ ab invicem, seu ab eodem contactu recedant, atque ita divellatur, seu frangatur corpus. Hæc itaque de palpitatione satis, cum conjuncta, antecedentia, & succedentia ex eadem pulsus intermissione abundè pateant, & ex se innotescat, quando palpitatione est idiopathica, vel sympathica.

MORBI PULMONIS, ET PECTORIS.

Peripnevmonia, seu Inflammatio Pulmonis.

Antecedentia.

Frigiditas, aut humiditas, unde constitutiones, & loca frigida, aut humida, hyems Aquilonia, pluvix, Austri, pulmonum motus vehemens, tussis valida, partis imbecillitas, vel laxitas, ætas ad humidam, ut in pueris, vel ad frigidum, ut in senibus vergens. Fluxiones (præcipuè à capite per asperam arteriam inquirunt) pituitosæ, vel cujuslibet alius humoris, motus corporis, & exercitium vehemens potissimum à longa quiete, vel largo pastu, usus aquarum stagnantium ex Hippocrate: angina, pleuritis, cacochymia, plethora, iracundia vehementior, & clamor similis, humores, aut venena pulmonem erodentia, Asthma, suppressio menstruorum, vel evacuationum similium. Lib. de Aere, aquis & locis.

Conjuncta.

ERisypelas simplex, vel edematodes &c. pro admixtione humorum, vel vera inflammatio, vel phlogosis, eademque etiam non sincera, prout admiscetur aliis humoribus, varia, vel tuberculum. Difficultas spirandi major, quam in pleuritide cum sensu suffocationis, & necessitate erecti situs, seu Orthopnoæ, licet virium debilitas decubitus postulare. Nec loqui, nec deglutire aliquando, cum morbus ingravescit possunt: erecta cervice, & confestim respirant, crebro anhelitu vexantur, intumescunt, nares expandunt non secus, ac equus post cursum, & linguam crebro exerunt, pectus eis sonum edere videtur, & gravitas inesse, quam

Yyy 2

pectus